

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2007 r.

**w sprawie szczegółowych sposobów postępowania
przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się
bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1-4 i art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii,
 - b) metody wykrywania i identyfikacji tej bakterii,
 - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii,
 - d) warunki prowadzenia produkcji, obrotu, przemieszczania, przechowania, nabywania lub zbywania roślin ziemniaka;
- 2) dokument potwierdzający, że w partii bulw ziemniaka przemieszczanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stwierdzono występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) sadzenie - każdą czynność mającą na celu umieszczenie roślin w podłożu w sposób umożliwiający ich wzrost, reprodukcję lub rozmnożenie;
- 2) miejsce produkcji - gospodarstwo rolne albo jego część będącą wyodrębnioną jednostką produkcyjną, albo kilka gospodarstw będących zorganizowaną całością produkcyjną.

§ 3. 1. Kontrolę występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, zwaną dalej „urzędową kontrolą”, przeprowadza wojewódzki inspektor

ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, na bulwach ziemniaka (*Solanum tuberosum*) oraz na roślinach ziemniaka znajdujących się w uprawie, w zakresach i terminach uwzględniających systemy produkcji roślin ziemniaka oraz biologię bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, a także wiedzę naukową w tym zakresie.

2. Urzędowa kontrola obejmuje:

- 1) pobieranie prób bulw ziemniaka, w tym bulw pochodzących z przechowalni oraz przeprowadzanie badań laboratoryjnych;
- 2) ocenę organoleptyczną bulw ziemniaka po ich przekrojeniu;
- 3) pobieranie prób roślin ziemniaka i przeprowadzanie badań laboratoryjnych.

3. Badania, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, wojewódzki inspektor przeprowadza z zastosowaniem metod diagnozowania, wykrywania i identyfikacji bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, określonych w załączniku do dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 15, str. 131) zmienionej dyrektywą Komisji 2006/56/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającą załączniki do dyrektywy Rady 93/85/EWG w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. UE L 182 z 4.7.2006, str. 1).

§ 4. 1. Jeżeli zostały pobrane próby do badań laboratoryjnych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 i 3, do czasu uzyskania wyników tych badań:

- 1) nie przemieszcza się roślin ziemniaka lub bulw pochodzących z upraw, partii lub przesyłek, z których pobrano próby do badań laboratoryjnych, chyba że przemieszczenie to odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora i nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 2) rośliny i bulwy ziemniaka, o których mowa w pkt 1, nie mogą być przeznaczone do sadzenia i nie mogą być w czasie zbioru, transportu lub przechowywania mieszane z innymi partiami bulw ziemniaka;
- 3) wojewódzki inspektor:
 - a) zabezpiecza i przechowuje:
 - wszystkie bulwy ziemniaka lub, jeżeli jest to możliwe, rośliny ziemniaka, które zostały użyte do badań laboratoryjnych,

- ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych, pozostały po przeprowadzeniu tych badań,
- dokumentację dotyczącą pobrania prób i badań laboratoryjnych;
- b) podejmuje działania mające na celu wykrycie źródła prawdopodobnego porażenia,
- c) może stosować inne, niż określone w pkt 1 i 2, działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności urzędowe kontrole przemieszczania roślin lub bulw ziemniaka w obrębie lub poza obiekty gospodarstwa lub miejsca produkcji, związanego z podejrzeniem wystąpienia tej bakterii.

2. Bulwy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a tiret pierwsze, zabezpiecza się i przechowuje w sposób umożliwiający przeprowadzenie badania tożsamości odmianowej.

§ 5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zostanie potwierdzone występowanie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, przez co najmniej miesiąc od dnia powiadomienia o tym Komisji Europejskiej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej, zabezpiecza się i przechowuje:

- 1) bulwy i rośliny ziemniaka, ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych oraz dokumentację, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a;
- 2) próbę porażonego materiału roślinnego oberżyny, zainokulowanego ekstraktem z porażonych bulw lub roślin ziemniaka;
- 3) wyizolowaną kulturę bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zostanie potwierdzone występowanie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* w próbie, wojewódzki inspektor:

- 1) uznaje za porażone bulwy lub rośliny ziemniaka, partię lub przesyłkę roślin, z której zostały pobrane próby do badania oraz pola i miejsca produkcji, z których pochodzą bulwy lub rośliny uznane za porażone;
- 2) uznaje za skażone maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz wszelkie inne przedmioty, które miały kontakt z porażonymi bulwami lub roślinami ziemniaka, a także, jeżeli jest to możliwe, obiekty, w tym szklarnie, tunele foliowe;

- 3) ustala zasięg prawdopodobnego porażenia, biorąc pod uwagę kontakt przed zbiorem lub po zbiorze z porażonymi roślinami ziemniaka, kontakt ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami, przechowalniami lub ich częściami oraz kontakt ze skażonymi obiektami, w tym szklarniami, tunelami foliowymi, polami lub miejscami produkcji, o których mowa w pkt 1, a także powiązania produkcyjne ze skażonymi miejscami lub przedmiotami oraz określa prawdopodobnie porażone rośliny lub bulwy ziemniaka;
- 4) ustala zasięg możliwego rozprzestrzeniania;
- 5) na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się bakterii, ustala strefę zagrożenia, w której podejmowane będą działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 7. Ustalony zasięg prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* może obejmować:

- 1) bulwy lub rośliny ziemniaka, inne niż uznane za porażone, znajdujące się w miejscu produkcji uznanym za porażone;
- 2) miejsca produkcji, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone, w tym miejsca produkcji, w których wspólnie jest lub był użytkowany sprzęt lub urządzenia używane w produkcji;
- 3) bulwy lub rośliny produkowane w miejscach wymienionych w pkt 2 lub znajdujące się w tych miejscach produkcji w okresie, w którym bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone znajdowały się w tych miejscach;
- 4) miejsca przechowywania roślin lub bulw ziemniaka pochodzących z miejsc wymienionych w pkt 2;
- 5) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone;
- 6) bulwy lub rośliny ziemniaka mające kontakt z przedmiotami, o których mowa w pkt 5, przed czyszczeniem i dezynfekcją tych przedmiotów;
- 7) bulwy lub rośliny ziemniaka pochodzące z tego samego rozmnożenia klonalnego albo materiału wyjściowego co bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo porażenia ze względu na pokrewieństwo

klonalne, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; jeżeli istnieje konieczność potwierdzenia pokrewieństwa klonalnego, przeprowadza się badania tożsamości odmianowej;

8) miejsca produkcji bulw lub roślin ziemniaka, o których mowa w pkt 7.

§ 8. Ustalony zasięg możliwego rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* może obejmować miejsca produkcji, w których:

- 1) uprawia się ziemniaki lub inne rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, sąsiadujące z miejscami produkcji uznanymi za porażone lub znajdującymi się w zasięgu prawdopodobnego porażenia;
- 2) jest lub był wspólnie używany sprzęt lub urządzenia wykorzystywane przy produkcji lub są lub były sadzone ziemniaki pochodzące z tego samego źródła, w szczególności wyprodukowane w tym samym miejscu produkcji lub przez tego samego producenta.

§ 9. 1. W przypadku uznania bulw lub roślin ziemniaka za porażone, wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne wegetatywnych (klonalnych) rozmnożeń rodów ziemniaka, w których wykryto porażenie, w sposób umożliwiający określenie pierwotnego źródła infekcji i zasięgu prawdopodobnego porażenia.

2. Jeżeli, na podstawie badań, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor określi pierwotne źródła infekcji i zasięg prawdopodobnego porażenia, może podjąć działania, o których mowa w § 6.

§ 10. Bulw lub roślin ziemniaka, uznanych za porażone, nie przeznaczają się do sadzenia i pod nadzorem wojewódzkiego inspektora:

- 1) umieszcza się na składowisku odpadów, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności przeniknięcia jej do obszarów rolniczych lub
- 2) przeznaczają się do przemysłowego przetworzenia, po bezpośrednim i natychmiastowym dostarczeniu do zakładu przetwórczego, jeżeli zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania gwarantującą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz

systemem czyszczenia i dezynfekcji obejmującym co najmniej środki transportu, lub

- 3) przeznaczają się do konsumpcji lub skarmiania zwierząt, po ich uprzednim ugotowaniu lub uparowaniu, lub
- 4) spalają się.

§ 11. 1. Resztki powstające w wyniku przeprowadzenia czynności, o których mowa w § 10, unieszkodliwiają się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w sposób gwarantujący, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Unieszkodliwianie resztek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w przypadku:

1) resztek stałych:

- a) umieszczanie na składowisku odpadów, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności jej przeniknięcia do obszarów rolniczych; resztki powinny być przewiezione bezpośrednio na składowisko odpadów w warunkach wykluczających ryzyko ich rozniesienia się lub
- b) spalanie, lub
- c) unieszkodliwienie w inny sposób, niż określony w lit. a i b, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;

2) resztek płynnych:

- a) poddanie filtrowaniu lub procesowi osiadania w celu usunięcia resztek stałych, które unieszkodliwiają się w sposób określony w pkt 1, a następnie podgrzanie do temperatury minimum 60 °C przez co najmniej 30 minut lub
- b) unieszkodliwienie w inny sposób, niż określony w lit. a, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 12. 1. Bulw lub roślin ziemniaków, co do których wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko ich porażenia, nie przeznaczają się do sadzenia.

2. Bulwy i rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, przeznaczają się do:

- 1) konsumpcji, po ich uprzednim zapakowaniu, w miejscu, w którym istnieje możliwość unieszkodliwiania resztek w sposób gwarantujący, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* i bezpośrednim dostarczeniu do odbiorcy, bez konieczności przepakowywania;
- 2) przemysłowego przetworzenia, po bezpośrednim i natychmiastowym dostarczeniu do zakładu przetwórczego, jeżeli zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania gwarantującą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz system czyszczenia i dezynfekcji obejmujący co najmniej środki transportu;
- 3) konsumpcji lub skarmiania zwierząt po ich uprzednim ugotowaniu lub uparowaniu w gospodarstwie, z którego pochodzą.

3. Jeżeli w miejscach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, planowane jest przechowywanie ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, ziemniaki te izoluje się od bulw lub roślin ziemniaków, co do których wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko ich porażenia, lub miejsce takie powinno zostać poddane wcześniej czyszczeniu i dezynfekcji.

4. Jeżeli istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, bulwy lub rośliny ziemniaka, co do których wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko ich porażenia niszczy się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

§ 13. 1. Środki transportu, maszyny, urządzenia, magazyny, przechowalnie lub ich części uznane za skażone lub co do których wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko ich porażenia, odkaża przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Opakowania oraz inne przedmioty, uznane za skażone lub co do których wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko ich porażenia, niszczy się albo odkaża przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

3. Środki transportu, maszyny, urządzenia, opakowania, magazyny, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, o których mowa w ust. 1, po przeprowadzeniu odkażania nie są dłużej uznawane za skażone lub prawdopodobnie skażone.

§ 14. 1. W miejscach produkcji uznanych za porażone:

1) na polu uznanym za porażone:

a) przez co najmniej trzy sezony uprawowe następujące po roku, w którym stwierdzono porażenie:

- niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
- nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka, naturalnie występujących roślin żywicielskich tej bakterii, oraz innych roślin stwarzających ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,

b) w pierwszym sezonie uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, dopuszcza się uprawę ziemniaków, z przeznaczeniem na ziemniaki inne niż ziemniaki przeznaczone do sadzenia, jeżeli przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten sezon uprawowy, stwierdzono w wyniku urzędowych kontroli, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; uprawa podlega urzędowej kontroli, w ramach której, jeżeli są uprawiane ziemniaki wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1;

c) w kolejnym sezonie uprawy dopuszcza się uprawę ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, jeżeli zastosowano zmianowanie wyłączające to pole z uprawy ziemniaków przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe; uprawa podlega urzędowej kontroli, o której mowa w § 3 ust. 1, albo

2) na polu uznanym za porażone:

a) podczas czterech sezonów uprawowych następujących po roku, w którym stwierdzono porażenie:

- niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,

- stosuje się odłogowanie albo przeznaczają się je na pastwisko, stosując częste niskie koszenie lub intensywny wypas,
- b) w pierwszym sezonie uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, dopuszcza się uprawę ziemniaków, w tym ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, jeżeli przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten sezon uprawowy, stwierdzono w wyniku urzędowych kontroli, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; uprawa podlega urzędowej kontroli w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1;
- 3) na polach innych niż uznane za porażone:
- a) w pierwszym sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* albo
 - dopuszcza się sadzenie sadzeniaków ziemniaka, z przeznaczeniem na ziemniaki inne niż ziemniaki przeznaczone do sadzenia, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko występowania samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - b) w drugim sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie w przypadku uprawy ziemniaków, w tym z przeznaczeniem na ziemniaki przeznaczone do sadzenia, dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w miejscu produkcji uznanym w wyniku urzędowych kontroli za wolne od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* i uznanych, w wyniku urzędowej kontroli, za wolne od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - c) w trzecim sezonie uprawowym, następującym po roku w którym stwierdzono porażenie, w przypadku uprawy ziemniaków, w tym z przeznaczeniem na ziemniaki przeznaczone do sadzenia, dopuszcza się sadzenie wyłącznie

sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora z sadzeniaków ziemniaka,

d) w każdym roku uprawy, o których mowa w lit. a-c:

- niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
- uprawa podlega urzędowej kontroli w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

2. W miejscach produkcji, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję wszystkie urządzenia, maszyny, środki transportu i przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia oraz
- 2) po pierwszym roku uprawy.

3. W miejscach produkcji, o których mowa w ust. 1, w przypadku systemu produkcji umożliwiającego całkowitą wymianę podłoża:

- 1) nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka do czasu przeprowadzenia pod nadzorem wojewódzkiego inspektora zabiegów zapewniających zniszczenie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* i usunięciu materiału roślinnego roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, obejmujących co najmniej całkowitą wymianę podłoża oraz oczyszczenie i dezynfekcję miejsca uprawy i sprzęt i urządzenia używane w produkcji;
- 2) po dokonaniu zabiegów, o których mowa w pkt 1, w przypadku uprawy ziemniaków dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo minibulw, albo mikroroślin ziemniaka.

§ 15. 1. W strefie zagrożenia, niezależnie od wymagań określonych w § 14:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia sprzęt i urządzenia używane w produkcji odkaża się w sposób określony w § 13;
- 2) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia i przez co najmniej trzy następne sezony uprawy:
 - a) miejsca produkcji lub gospodarstwa, w których uprawia się, przechowuje lub przemieszcza bulwy ziemniaka lub w których wykorzystuje się maszyny,

urządzenia lub narzędzia używane w produkcji ziemniaka, podlegają nadzorowi wojewódzkiego inspektora,

- b) w przypadku uprawy ziemniaka dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków przeznaczonych do sadzenia wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora,
- c) w przypadku uprawy ziemniaków w miejscu produkcji, co do którego wojewódzki inspektor stwierdził, że istnieje ryzyko porażenia go przez bakterię *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, oprócz wymagań, określonych w lit. b, uprawa ta podlega urzędowej kontroli, w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1,
- d) oddzielnie zbiera się, przemieszcza i przechowuje sadzeniaki ziemniaka oraz ziemniaki inne niż sadzeniaki albo czyści się i dezynfekuje wszystkie urządzenia, maszyny, środki transportu i przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
- e) przeprowadza się urzędowe kontrole.

2. W strefie zagrożenia wojewódzki inspektor może podjąć działania mające na celu wymianę sadzeniaków ziemniaka.

§ 16. 1. Sadzeniaki ziemniaka powinny spełniać wymagania specjalne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz pochodzić w prostej linii z materiału poddanego urzędowej ocenie i uznanego za wolny od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* na podstawie badań laboratoryjnych o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 i 3.

2. Badania, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się:

- 1) w przypadkach gdy porażenie dotyczy produkcji ziemniaka sadzeniaka - na roślinach początkowego rozmnożenia klonalnego;
- 2) w innych przypadkach - na roślinach z początkowego rozmnożenia klonalnego albo na reprezentatywnych próbach materiału bazowego ziemniaka sadzeniaka lub wcześniejszych rozmnożeń.

§ 17. 1. Bulwy ziemniaków wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być przemieszczane z przeznaczeniem do innych państw

członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w zaświadczenie wydane przez wojewódzkiego inspektora po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych potwierdzających, że w partii tych bulw nie stwierdzono występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Zaświadczenie jest wystawiane nie wcześniej niż 14 dni przed dniem wyprowadzenia ziemniaków z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 75, poz. 709).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. UE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 15, str. 131, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 639, Nr 170, poz. 1217 i Nr 171, poz. 1225.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rolnictwa określonego w art. 10 ust. 1 pkt 1-4 i art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94, z późn. zm.). Celem projektowanego rozporządzenia jest określenie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu oraz zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka.

Projektowane rozporządzenie zostało opracowane na podstawie dwóch upoważnień zawartych w ustawie o ochronie roślin z uwagi na to, że zakresy regulacji wynikające z tych upoważnień pozostają ze sobą w ścisłym związku. Stosowanie do art. 10 ust. 1 projektowane rozporządzenie określa sposoby zwalczania oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, z uwzględnieniem: metod zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii, metod jej wykrywania i identyfikacji, sposobu wyznaczania stref, w których stosuje się środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii oraz warunków prowadzenia produkcji, obrotu, przemieszczania, przechowywania, nabywania lub zbywania roślin. Ponadto, stosownie do art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, rozporządzenie określa dokument, w który powinny być zaopatrzone bulwy ziemniaka. § 17 projektowanego rozporządzenia stanowi, że bulwy ziemniaków wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być przemieszczane z przeznaczeniem do innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w zaświadczenie stwierdzające, że są one wolne od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*. (Dz. U. Nr 75, poz. 709).

Dyrektywa 93/85/EWG dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka określa szczegółowe środki, które podejmują państwa członkowskie w celu zapobiegania wystąpieniu i rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* w tym metody wykrywania tej bakterii, sposoby ustalania zasięgu jej występowania oraz zwalczania mając na uwadze rozwój wiedzy o biologii tego organizmu szkodliwego oraz procedur jego wykrywania i identyfikacji, a także doświadczenie zdobyte przy zwalczaniu dokonano oceny i aktualizacji środków fitosanitarnych podejmowanych w celu zwalczania tej bakterii. Zmiany w tym zakresie wprowadza dyrektywa Komisji 2006/56/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniająca załączniki do dyrektywy Rady 93/85/EWG w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka. Wprowadzone w w/w

dyrektywie zmiany dotyczą sposobu konserwacji badanych prób, działań ułatwiających śledzenie drogi rozprzestrzeniania się bakterii, środków koniecznych do stwierdzenia zasięgu prawdopodobnego porażenia, szczegółów powiadamiania o potwierdzonych przypadkach występowania organizmu i wyznaczonych strefach porażenia, a także działań, które należy wprowadzić w miejscach produkcji określonych jako porażone. Dyrektywa 2006/56/WE przewiduje między innymi nowe sposoby zagospodarowania porażonych i prawdopodobnie porażonych ziemniaków oraz określa metody niszczenia powstających w wyniku ich zagospodarowywania odpadów. Ponadto, postanowienia dyrektywy dopuszczają sadzenie w porażonych miejscach produkcji niekwalifikowanych sadzeniaków ziemniaka po okresie zakazu uprawy ziemniaków.

Zaproponowane w projektowanym rozporządzeniu zmiany w stosunku do obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* są konsekwencją zmian wprowadzonych dyrektywą 2006/56/WE.

Ponadto mając na uwadze charakter techniczny przepisów załącznika nr 1 do dyrektywy, który określa metody diagnozowania, wykrywania i identyfikacji bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz stosowane w badaniach laboratoryjnych odczynniki, podłoża i testy zdecydowano się wdrożyć te przepisy poprzez odniesienie.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia wdraża postanowienia dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 15, str. 131) zmienionej dyrektywą Komisji 2006/56/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającą załączniki do dyrektywy Rady 93/85/EWG w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. UE L 182 z 4.7.2006, str. 1) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji:

- 1. Podmioty objęte rozporządzeniem** – projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, która będzie musiała z dniem 1 kwietnia 2007 r. stosować zmienione metody diagnozowania, wykrywania i identyfikacji bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* oraz na podmioty zajmujące się produkcją i obrotem ziemniakami, zarówno sadzeniakami jak i ziemniakami konsumpcyjnymi oraz przemysłowymi. Projektowane rozporządzenie ułatwi zagospodarowanie ziemniaków porażonych bakteriozą pierścieniową poprzez dopuszczenie nowych sposobów ich utylizacji. Będą one mogły być przeznaczone do konsumpcji lub na paszę po przeprowadzeniu zabiegu termicznego nie tylko w gospodarstwie, z którego pochodzą, ale również poza nim. Ponadto możliwe będzie składowanie takich ziemniaków na składowisku odpadów oraz spalanie. W przypadku uznania miejsca produkcji za porażone, dopuszcza się po upływie określonego okresu sadzenie niekwalifikowanych sadzeniaków ziemniaka. Spowoduje to zmniejszenie obciążenia finansowego podmiotów prowadzących uprawę ziemniaka, u których wykryto występowanie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* wynikającego z obecnie obowiązującego nakazu stosowania kwalifikowanego materiału nasadzeniowego.
- 2. Dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego** – projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- 3. Rynek pracy** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
- 4. Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.
- 5. Sytuację i rozwój regionalny** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na rozwój regionalny kraju.
- 6. Konsultacje** - projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z Sekcją Krajową Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej NSZZ „Solidarność”, Krajową Sekcją Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związków Zawodowych Pracowników Rolnictwa w RP, Krajową Radą Izb Rolniczych, Federacją Związków Pracodawców, Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Polskim Związkiem Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Federacją Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych oraz Izbą

Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: